

Det klassiske symfoniorkester

I et partitur til et symfoniorkester er instrumenterne noteret i grupper, som du kan se nedenfor. Nogle instrumenter er i C, andre er transponerende. Navnene er oftest på italiensk eller tysk.

De **ikke-transponerende** instrumenter (C-instrumenterne) er de nemmeste at læse, for deres toner noteres ligesom de klinger – et C er et C. Når man skal læse klange ud af sådan en instrumentside, er strygerne ofte de nemmeste – her er bastonerne i celli / kontrabasser, mens violiner og bratscher (violaer) spiller de øvrige akkordtoner (som oftest).

Bratschen har så sin egen nøgle: Bratsch-nøglen (C-nøglen) der definerer tonen C. Kan læses som en G-nøgle, hvor du lægger én tone til.

De **transponerende** instrumenter er lidt besværlige at læse – og dog: Når et instrument er stemt i Bb, betyder det at et noteret C kommer ud af instrumentet som en klang Bb - instrumentet transponerer således tonen en **hel tone ned**. Et noteret G læses derfor som et F.

- et Eb-instrument transponerer tonen en **lille tert op** – et noteret C læses som et Eb
- et A-instrument (klarinet) transponerer tonen en **lille tert ned** – et noteret C læses som et A
- et F-instrument (horn f.eks.) transponerer tonen en **kvart op** – et noteret C læses som et F

TRÆBLÆSERE

- Flauti / Flöten - Tværføjter. De er stemt i C, så deres toner klinger som noteret
- Oboi / Oboen - Oboer. De er ligeledes stemt i C
- Clarinetti / Klarinetten - Klarinetter. Transponerende instrument, stemt i A eller i Bb (..)
- Sassofoni / Saxophon - Saxofoner. Transponerende. De fire alm typer: Barytonsax (Eb), Tenorsax (Bb), Altsax (Eb), Sopransax (Bb)
- Fagotti / Fagotte - Fagotter. I familie med oboer og også stemt i C

MESSINGBLÆSERE

- Corni / Hörner - Horn. De er transponerende og oftest stemt i F eller i E (..)
- Trombe / Trompeten - Trompeter. Transponerende; oftest stemt i Bb (eller E, eller D..)
- Tromboni / Posaune - Basun / trombone. Ikke-transponerende, klinger som noteret
- Tuba / Tuba - Tuba. Ikke-transponerende

PERKUSSION

- Timpani / Pauken - Pauker. Store trommer der kan stemmes efter behov
- Piatti / Becken - Bækkener. Crash-bækken
- Gran Cassa / Große Trommel - Stortromme

STRYGERE

Alle strygere er noteret i C

- Violini / Violine - Violiner. To grupper (stemmer): 1. violin & 2. violin
- Viola / Viola - Bratsch. En lidt større – og dybere - udgave af violinen
- Violoncelli - Celloer
- Bassi / Kontrabaß - Kontrabas